

Pomoc v hmotné nouzi

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006
Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších
předpisů (sněmovní tisk 652), s právem EU

Informační podklad č. 0652
prosinec 2019
autor: Michal Pohl

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Pomoc v hmotné nouzi	Typ řady: online
Autor: Pohl, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0652	První vydání řady: říjen 1998
Datum: prosinec 2019	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Pomoc v hmotné nouzi, sociální politiky, dávky	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

**Oddělení
všeobecných
studií**

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

**Oddělení pro
evropské
záležitosti**

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni

**Oddělení
komunikace
a vzdělávání**

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 652), s právem EU

Úvod:

Navrhovaná právní úprava novelizuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Účelem návrhu je snížení počtu příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi a snížení objemu státem vyplácených prostředků na tyto dávky. Návrh zákona zejména rozšiřuje okruh osob, které mohou být vyloučeny z poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi kvůli nesplnění povinnosti zákonného zástupce zajistit předškolní docházku dítěte, či kvůli skutečnosti, že během pobírání dávek tyto osoby porušily režim práce neschopného, resp. režim tzv. dočasné neschopnosti plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání. Dále navrhovaná právní úprava např. zahrnuje do příjmů deklarovaných v žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi i příjmy z dávek pěstounské péče, jestliže se jedná o pěstounství v rámci rodiny a blízkých (přímých) příbuzenských vztahů, čímž má zabránit tzv. fiktivnímu pěstounství.

Stanovisko Pl:

V oblasti sociální politiky, včetně oblasti sociálního zabezpečení pracovníků, EU sdílí s ohledem na čl. 151 a násl. Smlouvy o fungování EU kompetence s členskými státy EU. Podle čl. 153 odst. 4 Smlouvy o fungování EU jsou základní principy systémů sociálního zabezpečení odpovědností členských států, včetně finanční rovnováhy těchto systémů. Kromě tohoto základního rámce tzv. sociálního práva EU může být oblast sociálního zabezpečení dotčena úpravou týkající se volného pohybu osob podle čl. 45 Smlouvy o fungování EU.

Právo na dávky sociálního zabezpečení, včetně dávek v případě ztráty zaměstnání a dávek sociální pomoci, je rovněž zakotveno v čl. 34 Listiny základních práv EU. V tomto ohledu nicméně platí, že Listina základních práv EU je určena státům EU, *pouze pokud uplatňují právo Unie*. Rovněž podle čl. 34 odst. 2 Listiny základních práv EU platí, „*že každý, kdo oprávněně pobývá a pohybuje se uvnitř Evropské unie, má nárok na dávky sociálního zabezpečení a na sociální výhody v souladu s právem Unie a vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi.*“

Navrhovaná úprava upravuje základní principy poskytování dávek v hmotné nouzi, týká se finanční rovnováhy systému dávek v hmotné nouzi a neobsahuje diskriminační ustanovení či jiná ustanovení, která by byla v rozporu s právem EU. Ačkoliv navrhovaná právní úprava omezuje přístup k právům chráněným Listinou základních práv EU, nelze dospět k závěru, že je omezuje způsobem, který by byl z hlediska Listiny základních práv EU nepřijatelný.

Lze tak uzavřít, že právní úprava není v rozporu s právem EU.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflektuje eventuální pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.